

RADA VLÁDY PRO SENIORY A STÁRNUTÍ POPULACE

Z á p i s

z 39. zasedání Rady vlády pro seniory a stárnutí populace

konaného dne 6. prosince 2019

**od 10 hod. v budově Ministerstva práce a sociálních věcí
Na Poříčním právu 1, zasedací místnost Klub**

Přítomni: dle prezenční listiny (příloha k zápisu)

Navržený program

1. Administrativní záležitosti – schválení programu a zápisu z minulého zasedání, informace o usnesení k tzv. antidiskriminačnímu zákonu
2. Novela zákona o sociálních službách
3. Aktuality z legislativy a činnosti Komise pro spravedlivé důchody
4. Informace o dalších činnostech Odboru rodinné politiky a ochrany práv dětí – STRAPS Strategický rámec přípravy na stárnutí společnosti 2019-2025, systematizace a personální změny, Dotace – Veřejně účelné aktivity (VÚA)
5. Příspěvek externího odborníka: MMR, aktivity a plány v oblasti bydlení
6. Příspěvek externího odborníka: MŠMT. „Zpráva o vyhodnocení potenciálních možností účasti ČR v projektech mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji v kontextu stárnutí populace
7. Různé

1. Administrativní záležitosti - schválení programu dnešního zasedání, zápisu z minulého zasedání a informace o usnesení k tzv. antidiskriminačnímu zákonu

Zasedání zahájila místopředsedkyně Rady, Mgr. Jana Hanzlíková, náměstkyně pro řízení sekce správních činností a sociální politiky MPSV. O slovo v závěru se přihlásili Mgr. Jan Lorman z Života 90 a RSDr. Zdeněk Pernes z Rady seniorů ČR.

Poté Jana Hanzlíková zmínila hlasování o návrhu usnesení k antidiskriminačnímu zákonu, toto téma bylo otevřeno na minulém zasedání. Bylo dohodnuto, že bude přijat hlasováním per rollam, nakonec bylo přečteno finální znění tohoto usnesení.

Hlasování o schválení dnešního programu: pro 16, proti 0, zdrželi se 0.

Program byl schválen.

Hlasování o schválení zápisu z minulého zasedání Rady: pro 16, proti 0, zdrželi se 0.

Zápis z minulého zasedání Rady byl schválen.

2. Novela zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách

Hovoří Mgr. Jan Vrbický, vedoucí Oddělení koncepce sociálních služeb MPSV, který shrnul aktuality z oblasti sociálních služeb. V současnosti probíhá neformální připomínkové řízení tohoto zákona, finálně by měl být zákon předložen vládě v únoru 2020. Novela přinese některé změny týkající se sociálních služeb určených pro seniory a systémové změny v oblasti financování, plánování a kvality. V současné době inspektoři, kteří přijdou do sociálního zařízení, požádají, aby jim zaměstnanci ukázali, jak řeší vybranou situaci dle dostupné metodiky, není tam tedy prostor pro kontrolu kvality vlastní péče. Novela představí 15 standardů kvality a 42 kontrolovatelných kritérií. Důkazní materiály už nebudou jen poskytovatelem zpracované metodické postupy, bude mezi ně počítána i komunikace s klienty služeb, s pracovníky a dalšími stakeholdery. Jsou zde jasně vytyčeny povinnosti poskytovatele, v případě jejich neplnění je vedeno přestupkové řízení. Dále bude kontrolována kvalita dokumentace sociálních služeb.

Podíváme-li se na současnou situaci rozhodování soudů v rámci sporů v sociálních službách, probíhají zde výslechy uživatelů, zaměstnanců, kontrola dokumentace klienta, ale není řešeno, zda je vše metodicky zpracováno. Nakonec si soud často vyžádá, zda disponují metodickým materiálem od MPSV a velmi často se rozhoduje dle toho, jak je tento metodický materiál nastaven. Ovšem zásadní je spíše klient sám o sobě spolu s dokumentací, která by měla reflektovat jakým způsobem ministerstvo nebo krajské úřady vykonávají svou metodickou roli.

Z toho plyne, že bude nyní snížena míra administrativy a pozornost bude věnována jen těm zásadním dokumentům, kde budou ověřeny potřeby klienta, jejich uspokojení a bude zkontrolováno, že je zachována jeho důstojnost a není ohrožen na životě a zdraví.

Dále bude nastaven stížnostní mechanismus. Existují přesně nastavené lhůty, dokdy musí být stížnost prošetřena. V případě že dojde k vážnému ohrožení lidské důstojnosti, bude nastavena tzv. „nucená správa“, nastoupí „nucený správce“, který se pokusí situaci vyřešit během několika měsíců, pakliže se mu to nepodaří, dojde ke zrušení poskytovatele.

Co se týče oblasti financování a plánování sociálních služeb, nejzásadnější novinkou je, že se bude jednat o mandatorní výdaj státního rozpočtu, momentálně probíhají jednání s Ministerstvem financí o konkrétní podobě.

Vzhledem k mnohým stížnostem, že každý kraj má vlastní pravidla, bude přenesena zodpovědnost ze samosprávy do státní správy. MPSV bude nyní vydávat seznam sítě sociálních služeb, kde bude jasně definován počet pracovníků a jejich úvazků, který bude ze 100 % hrazen MPSV, čímž dojde k vytvoření státem garantované sítě poskytovatelů. Na jaře bude představen návrh sítě a započnou diskuze s kraji a s dalšími partnery, v červnu bude představeno oficiální vyjádření krajům, v létě pak proběhne druhé kolo diskuzí. Pakliže dojde k dohodě, bude finální verze sítě představena na podzim.

Stanoveny budou 3 normativy pro výběr poskytovatelů, tzn. kolik úvazků sociálních pracovníků a dalších odborných pracovníků, kolik pracovníků v sociálních službách a kolik PHP pracovníků. Současný rozdíl mezi platovou a mzdovou sférou bude narovnan.

Zásadní změnou tedy bude, že se bude jednat o průtokovou dotaci nikoli dotační řízení. V lednu bude známo, kolik je úvazků v každém kraji, to bude posléze zpracováno

a průtokovou dotací budou peníze poslány na krajský úřad, který je dál předá konkrétním poskytovatelům. Pakliže kraj zmíní, že potřebují více poradenství pro seniory, je to možné, ale musejí si další zaměstnance zafinancovat z rozpočtu samosprávy.

Co se týče dopadu na státní rozpočet, žádost bude podána v roce 2021 na rok 2022. Očekává se, že bude vyšší průměrný plat, spočtené náklady celkem činí 19 740 221 988 Kč, nyní jsme na 18,6 mld. na příští rok, zároveň je počítáno s každoročním navýšením cca 1,5 mld.

Tyto změny by měly přinést zejména stabilitu, možnost dalšího plánování a personální ukotvení pracovníků v sociálních službách.

Další změnou je návrh částečného sloučení pečovatelské služby s asistenční, která by nesla název pečovatelská a osobní asistence, dále pak sloučení domova pro seniory s týdenním stacionářem a domovem pro seniory se zvláštním režimem do jednoho typu sociálních služeb, to vše primárně z důvodu administrativy. Jana Hanzlíková zmínila, že jen během léta proběhlo okolo 13 pracovních stolů týkající se této novely, a dala prostor pro dotazy k tomuto tématu.

Ing. Eva Vrbová, MPA z Asociace krajů dodává, že to, co bylo nyní prezentováno, je od posledního jednání už posunuto dále. Návrh prezentován Janem Vrbickým s nimi nebyl konzultován. Další komise pro sociální věci bude teď prosinci a Eva Vrbova by tam ráda diskutovala zásadní věci, s nimiž nesouhlasí, jako např. že vstupní data jsou již 2 roky stará. V duchu této prezentace by vznikly dvě sítě tzv. státem garantovaná a pak doplňková krajská, dále zmínila velký rozpor se státním rozpočtem. Místopředsedkyně Jana Hanzlíková souhlasí, že vše bude v prosinci s Asociací krajů projednáno. Jan Vrbický podotkl, že v současnosti probíhá připomínkové řízení za všechny kraje.

3. Aktuality z činnosti Komise pro spravedlivé důchody

Informace přináší náměstkyně pro řízení Sekce rodiny MPSV Mgr. Kateřina Jirková. Na úvod uvedla, že Komise pro spravedlivé důchody byla ustanovena počátkem roku a sešla se osmkrát. Jedná se o platformu, kde se mohou hlouběji prodiskutovat záměry týkající se důchodového systému. Jsou zde zastoupeni členové Parlamentu ČR, zástupci z jiných resortů, klíčový stakeholderi, zájmové organizace i akademický sektor. První část jednání byla věnována otázce rozdílu důchodů mužů a žen. Došlo ke zformování návrhů pro narovnání rozdílů důchodů, byla stanovena fixní částka pro osobu, který vychovala určitý počet dětí. V tuto chvíli se zpracovává otázka tzv. výchovného, což je částka za vychované děti. Byla zde také otevřena otázka nultého a prvního pilíře, v tuto chvíli jsou na ministerstvu počítány různé modelace, jejichž cílem je modelovat udržitelný důchodový systém. Zároveň byly zpracovány komparace se zahraničními modely. Tématem už připraveným k legislativnímu projednání je možnost odchodu do důchodu pracujících v rizikových zaměstnáních (vychází z rozdělení rizik dle ministerstva zdravotnictví).

Dále byly zmíněny aktuality z legislativy v oblasti důchodového systému. Jedná se o menší změny, které byly novelizovány. Náhradní doba poporodní péče byla upravena tak, aby byla započítána do důchodového systému. Od 1. 1. 2018 byly vstřícněji upraveny nároky pro sirotčí důchody a byla zde zkrácena doba pro důchodové pojištění. Dále došlo k úpravě

valorizačního mechanismu, aby zvýšení důchodů bylo alespoň 2,7 %, zvýšení důchodů k 1. 1. 2020 bude o 5,2 %. Na konci roku 2019 byla představena také souhrnná Zpráva o důchodovém systému, kde je uvedeno, zda ekonomický a demografický vývoj bude zvyšovat důchodový věk. K 1. březnu 2020 vyjde novela zákona 329/2011 o poskytování péče osob se zdravotním postižením, vyhláška č. 388 týkající se rozšíření seznamu zdravotních stavů u kterých mají osoby nárok na zvláštní pomůcky. 16. prosince bude předložena vládě ke schválení Úprava normativních nákladů na bydlení.

Dalším tématem je nová verze úpravy dávek na bydlení, která půjde do mezirezortního řízení. Na pracovní skupině se diskutovalo růst cen nájmu, energií a služeb, což se bude odrážet i v dávkách na bydlení, dále pak otázka dostupnosti bydlení a migrace a její příčiny. Zásadní je dle Kateřiny Jirkové komunikace dávkového zákona. Dle ní neexistuje masivní zneužívání dávkového systému, jak je propíráno v médiích. Dávkový předpis, tak jak je v tuto chvíli připraven, reaguje na ty „nejkřiklavější“ kritizované skutečnosti. Mění se tedy okruh společně posuzovaných osob. Lidé jsou dnes schopni upravit domácnost tak, aby to pro ně bylo výhodné, neboť příspěvek funguje na základě trvalého pobytu. Dále by mělo být upraveno rozhodné období, jednalo by se o kvartální rozdělení. Dále bude prověřeno, zda někdo z domácnosti nevlastní nemovitost. MPSV bude také kontrolovat tzv. funkční parametry bydlení (kontrola hygieniků, stavařů). V případě, že byt nebude splňovat funkční standardy, může být dávka odejmuta. Normativní náklady na bydlení budou počítány dle nejvyšších nákladů na služby a energie a z obvyklé výše nájemného v dané lokalitě, dle mapy nájemného zpracované MMR. Součástí zákona budou rozsáhlé analýzy a podkladové materiály.

Co se týče příspěvku na péči, tento rok došlo ke dvojitmu zvýšení (od dubna a od července) týkající se osob s 3. a 4. stupněm závislosti, které nevyužívají pobytové služby.

Ing. Jiří Horecký, Ph.D., MBA z Asociace poskytovatelů sociálních služeb položil otázku týkající se náročných profesí, zda byl proveden výzkum také u zaměstnavatelů, kterých se to dotkne nebo zda je to v plánu? Jirková odpovídá, že to plánují to na základě dat, které budou mít k dispozici. Doplnil ji Zdeněk Pernes z Rady seniorů, že zaměstnavatelé s tím počítají. Chce doplnit, že i oni jsou zastoupeni v komisi pro spravedlivé důchody a byl tam zmíněn návrh zřízení národního důchodového účtu, který ovšem ztroskotal na velký odporu bank a pojišťoven.

4. Informace o dalších činnostech Odboru rodinné politiky a ochrany práv dětí STRAPS Strategický rámec přípravy na stárnutí společnosti 2019 - 2025, systematizace a personální změny, Dotace – Veřejně účelné aktivity (VÚA)

Mgr. Martina Štěpánková Štýbrová, zástupkyně ředitelky Odboru rodinné politiky a ochrany práv dětí, MPSV, informovala, že aktuálně na odboru se finalizuje se dotační program Veřejně účelné aktivity a v březnu proběhne vyplacení dotace vybraným organizacím. Dále v lednu bude vyhlášena soutěž Obec přátelská rodině a seniorům, zájemci mají měsíční lhůtu pro podání přihlášek a poté v rámci Fóra rodinné politiky v květnu proběhne slavnostní vyhlášení vítězů.

Dokument Strategický rámec přípravy na stárnutí společnosti byl předán na vládu a nyní čeká se na jeho schválení. Na tento dokument by měl navazovat akční plán, původní termín byl do konce tohoto roku k jeho vypracování, což se tedy vzhledem k současné situaci nestihne.

Nakonec zmínila změny na ministerstvu, kdy Oddělení stárnutí bude od nového roku přesunuto pod Odbor sociálních služeb, sociální práce a sociálního začleňování.

Jana Hanzlíková doplnila, že změny na ministerstvu budou větší, zasáhnou i sekce a od příštího roku odchází na jiný rezort i ona.

5. Příspěvek externího odborníka: MMR, aktivity a plány v oblasti bydlení

Ředitel Odboru politiky bydlení na MMR RNDr. Jiří Klíma prezentoval aktivity MMR v oblasti bydlení seniorů. Mezi dotační nástroje MMR patří Státní fond rozvoje bydlení, Komunitní domy seniorů, Pečovatelské byty a Bytové domy bez bariér. V rámci státního fondu rozvoje bydlení probíhají 2 programy: malá a velká výstavba. Malá; možnost vzít si úvěr pro mladé do 30 let a seniory, limit 120kč/m² a velká; podpora výstavby dostupných a sociálních bytů pro obce, probíhá od června 2019. Klasickým dotačním nástrojem MMR jsou Komunitní domy seniorů, kde je možnost čerpat dotace 600 000 Kč na 1 byt jednotku, je určen na vznik nájemních bytů s limitovaným nájemným pro seniory starší 60 let. Je zde nutné dodržet princip komunitního bydlení, což znamená, že tam musí být sdílené prostory (kuchyňka, klubovna, společenská místnost, atd.). Byty mají plochu max. 45 m² s tím. Jeden žadatel nemůže dostat víc jak 500 000 EUR. Dále je tedy podporována výstavba tzv. pečovatelských bytů, které mohou mít až 50 m², jsou určeny pro seniory starší 65 let nebo pro osoby zdravotně postižené, kdy vstupní limit je testován (netestují se zde příjmy). V obou případech se jedná o bezbariérové byty a v obci musí být vždy dostupná terénní sociální služba.

Dále byly zmíněny Integrovaný regionální dotační program určený na výstavbu a zateplení bytových domů. Finanční prostředky na rekonstrukce a opravy lze čerpat z Programu panel 2013. Primárním cílem je snížení jejich energetické náročnosti. Od roku 2013 se změnil na finanční nástroj, ze kterého je možné také čerpat na úpravy technických parametrů a nakonec ještě Program regenerace panelových sídlišť, který zahrnuje mimo jiné i odstraňování bariér.

Před třemi lety MMR dospělo k názoru, že je třeba ulehčit imobilním lidem, kteří nemohou z důvodu překonávání bariér ze svého obydlí vycházet ven. V ČR je mnoho vícepodlažních domů bez výtahu. MMR se tedy inspirovalo ve Finsku a představilo dotační titul, kde může získat prostředky jakýkoliv vlastník bytového domu se 4 a více podlažími, který historicky nikdy nebyl vybaven výtahem. Dotace činí až 50 % z ceny na pořízení výtahu a 50 % z ceny na bezbariérový přístup k výtahu. Celkový limit je 1 000 000 Kč.

V oblasti podpory sociálního bydlení je realizován program Výstavba obecních sociálních bytů. Investoři mohou být v tomto případě obce, je třeba plánovat výstavbu minimálně 4 bytů, maximálně 12, zároveň je nutno počítat s místností pro sociálního pracovníka. Je zde možnost výstavby smíšených bytových domů, kde budou zastoupeny sociální a dostupné byty. Sociální byty mohou obce pořizovat na základě 100% dotace, která je limitována

průměrnými náklady vyhlášenými ČSÚ (32 000 Kč/m² užitné plochy). Dostupné byty jsou financovány velmi nízkou úročeným úvěrem, který může být až 30letý, úroky jsou fixní.

Obce mohou podporovat výstavbu jen dostupných bytů, ale musí zde být tzv. „místně obvyklé nájemné“. Pro získání sociálního bytu je nutno splnit kritéria: výše příjmů, zda žadatel spadá do ohrožené skupiny, to vše posuzuje sociální pracovník ve spolupráci s obcí. Nájem v sociálních bytech nesmí být vyšší než 61,10 Kč/m², zároveň obec může rozhodnout, že daná osoba bude pobírat výhody dané sociální práce. Jiří Klíma vyvrací fámu, že v případě růstu příjmu obyvatele, je nucen byt opustit. Obec má možnost pronajímateli nájemní smlouvu o 2 roky prodloužit a jestliže se mu nedaří sehnat jiné bydlení, může v bytě zůstat i nadále. Během několika týdnů by měla vyjít novela tohoto programu výstavba, tak aby na něj dosáhla širší skupina, a to se týká především seniorů, jelikož životní minimum se několik let nezvedalo ovšem minimální mzda a důchody se zvedají. Další změna týkající se dostupných bytů je, že bude možné pořizovat byty formou nástavby nebo přístavby. MMR vyhovělo obcím, aby zchátralé prázdné rodinné domy na vesnicích mohly být přestavěny na bytové domy. Jedná se o potenciál alespoň 9000 bytů v ČR, přičemž renovace bude uskutečněna za menší náklady než úplně nová výstavba.

Programy MMR dopadající na seniory zasahují 50 % objemu. Žádosti se podávají do 21. ledna 2020. Dle Jiřího Klímy byl dříve velký zájem o komunitní domy bez bariér, nyní naopak o pečovatelské byty, kde je možné zřídit i nebytové prostory jako obchody, restauraci, atd.

Momentálně probíhá práce na analytické části Konceptu bydlení pro r. 2021, pracovní skupinu zde tvoří akademici, developeři, svazu podnikatelů i zástupce MPSV. Dále bude ještě zpracována studie na téma energetických úspor a energetická chudoba.

Na stránkách MMR bude během 14 dnů uveřejněna publikace od Ústavu územního rozvoje, kde bude kompletní přehled komunitních domů pro seniory. Nakonec Jiří Klíma uvedl, že v budoucnu by mělo být akcentováno zejména družstevní bydlení.

Jana Hanzlíková dala prostor pro dotazy. Ptá se Ing. Jiří Horecký, Ph.D., MBA, zda má MMR k dispozici přehled domů s pečovatelskou službou rozdělených regionálně a v časové řadě za posledních 5-10 let (nejen těch, které byly podpořeny dotacemi)? Klíma odpovídá, že MMR má pouze seznam bytů, které od r. 1996 zafinancovali. Nakonec doporučil se obrátit na Ing. Petra Cuřínovou, která má na starosti statistiku bydlení.

Další dotaz přednesl Zdeněk Pernes týkající se dostupného bydlení pro seniory, které je už tématem mnoho let. Dle posledních čísel, publikovaných v druhé polovině letošního roku, má být průměrný nájem v Praze 327 Kč/m², ve všech městských částech, průměrná penze je 16 000 Kč, k tomu je potřeba připočítat náklady 3000 Kč na služby a případný příspěvek na bydlení, který je ovšem nedostačující, ve výsledku vám zbude 120 Kč měsíčně na život a u žen je tato částka ještě menší. Jiří Klíma na to odpovídá, že výstavba nových bytů je pomalá, trvá až 8 let. Na to Zdeněk Pernes odpověděl, že dostupná data pocházejí z nejkvalitnější zprávy, kterou zná a kde se dočetl, že z 27 500 bezdomovců je 5351 ve věku na 50 let. Dále dle této studie asi 13 % osob nad 65 let se propadlo do tohoto stádia v Evropě. Uvádí, že to vše zmiňuje jen pro dokreslení vážnosti finanční nedostupnosti bydlení pro seniory. Jiří Klíma doufá, že se program Výstavba bude úspěšný, záleží však na aktivitě obcí, stát nemůže suplovat tyto aktivity, stát vždy stavěl pouze prostřednictvím krajů.

Jana Hanzlíková děkuje a dává za pravdu panu řediteli Jiřímu Klímovi, že výstavba je nový program. A když programy začínají, účastní se jich většinou první odvážlivci, ale dobrá praxe později přesvědčí i ostatní.

6. Příspěvek externího odborníka: MŠMT. „Zpráva o vyhodnocení potenciálních možností účasti ČR v projektech mezinárodní spolupráce ve výzkumu a vývoji v kontextu stárnutí populace

Mgr. Daniel Hanšpach z Odboru výzkumu a vývoje MŠMT seznámil Radu se Zprávou o vyhodnocení potenciálních možností účasti ČR v projektech mezinárodní spolupráce a vývoji v oblasti stárnutí populace. Tato zpráva, vypracovaná na půdě MŠMT ve spolupráci s MZDr, MPSV a MV je každoročně předkládána členům vlády ČR, a je v ní shrnuta aktuální situace zapojení ČR v mezinárodních projektech. Jedná se o průřezovou zprávu, která zahrnuje velké množství výzkumných projektů a výzev.

MŠMT je zapojeno do programu Interexcelence. Tento program sice není přímo určen pro stárnutí populace, ale je průřezový a tohoto tématu se dotýká. V jeho rámci proběhly výzvy jako Automatický systém podávání a kontroly medikamentů v pečovatelských, apod.

Byl představen Evropský rámcový program Reizen 2020, který představuje hlavní evropský program podpory výzkumu a vývoje, přičemž je v současnosti připravován nový program Reizen Europe, který bude platit od r. 2021, v jehož rámci jsou 3 hlavní pilíře, z nichž se jeden věnuje společenským výzvám. Dále zmínil Iniciativu společného programování, Iniciativu neurogenerativních onemocnění, kdy letošní výzva byla zaměřena na sociální péči, a Iniciativu zdravá výživa pro zdraví život. Granty, které se dotýkají stárnutí populace a jsou poskytovány ze strany Technologické agentury ČR, Gender- NET Plus, Beta nebo Omega,

Jan Lorman se ptá, kde je možné tuto zprávu najít? Daniel Hanšpach odpovídá, že Zprávy jsou dostupné na webu MŠMT. Jakmile materiál vláda ČR projedná, bude předán sekretariátu a ten ho bude distribuovat členům Rady vlády pro seniory.

7. Různé

Jan Lorman zmínil případ Domova pro seniory Slunečnice, a v té souvislosti by chtěl připomenout, že stále řadu let čekáme na to, aby proveden byl v ČR proveden celostátní seriózní výzkum o týrání, zneužívání starých lidí a zanedbávání péče. Je nepřijatelné, že toto téma nebylo dosud zpracováno. Dosud byla zpracována pouze jedna dílčí studie v roce 2005 na Jihočeské univerzitě z grantu MZV. MPSV nedalo zatím žádný podnět výzkumnému ústavu, aby podobnou studii udělal, přičemž fakta, která čas od času vyplavou na povrch, nejsou nahodilá. Případ Slunečnice není nahodilá záležitost. Podobné závěry udělal ombudsman už několikrát. I Život 90 udělal dílčí průzkum v roce 2007. Nyní je třeba udělat průzkum na celostátní úrovni. Případy, které byly medializovány, jsou podloženy fakty. Nejedná se pouze o dvě pečovatelky, které se chovaly dehonestujícími způsobem vůči klientům. Jde o složitější a komplexnější záležitost. Je třeba si uvědomit, že člověk, který je v domově pro seniory, je v pasti, protože se nemůže

přestěhovat jinam. WHO tento jev nazývá systémové zneužívání, tento termín je zaveden. Je nutné mít seriózní informace, nejen kolik se toho děje za zdmi pobytových zařízení, ale také doma. Abychom věděli, jaké jsou důsledky a typologie agresorů i obětí a s tímto dokázali pracovat. V mnoha případech senior z důvodu strachu nic nenahlásí. Jan Lorman cituje WHO, která uvádí, že psychologický útlak se týká 33 % seniorů. Jen 2 % případů však nahlásí senioři samotní. Především v severských státech je přístup k tomuto fenoménu otevřený a pracovníci mohou nahlásit sami, že pochybili. Je třeba řešit příčiny, proč se to děje. Je potřeba o tom hovořit a pojmenovat to.

Místopředsedkyně poděkovala a zmínila, že na toto téma proběhlo již několik schůzek se zmocněnkyní pro lidská práva a již se pracuje na určitých opatřeních.

Nakonec doplnil Mgr. Pavel Sulík z Oddělení politiky stárnutí, že MPSV vyplnilo zadání výzkumu, který se bude zabývat týráním seniorů. Výzkum je nastaven tak, aby zmapoval situaci v zařízeních, tak v soukromí. Zadání bylo předáno Technologické agentuře ČR, aby vypsala výběrové řízení na dodavatele, který zpracuje výzkum. Měl by proběhnout v průběhu příštího roku.

Zdeněk Pernes předal přítomným výtisky časopisu Doba seniorů s následujícími informacemi ze srpnového vydání, že v ČR se začíná masově sportovat v seniorském věku. Rada seniorů ČR pořádala již po čtvrté mezinárodní sportovní dny seniorů za účasti zahraničních hostů, v 11 krajích proběhla krajská kola. Další Mezinárodní obec seniorů poslala listopadové vydání, kde je zveřejněn přehled akcí pro seniory. Nakonec poděkoval za konání mezinárodní odborné konference 1. října. A zmínil, že v aktuálním prosincovém vydání, je zmínka o nové soutěži „Babička roku“, jejíž finále se uskutečnilo 18. listopadu v Olomouci.

JUDr. Vladimír Záruba z Konfederace zaměstnavatelských a podnikatelských svazů upozornil na materiál zpracovaný MMR, Koncepce rozvoje venkova. Zmiňuje, že dokument obsahuje velmi kvalitní analytickou část, která konstatuje, že obyvatelstvo na venkově stárne a nejvíce jsou zasaženy malé obce. Dále doplnil, že byly vypsány dotační programy, které mohou pomoci situaci řešit. Ovšem dle současné situace nejsou dostatečné a chybí tam jasné informace, co je třeba udělat. Nakonec je nutné uvážit, že každá obec je jinak strukturovaná, je tedy třeba podle toho nastavit i systém dotací.

Nakonec byly zmíněny organizační změny na MPSV. Mgr. Kateřina Kňapová oznámila svůj odchod z MPSV a poděkovala všem za spolupráci. Nakonec Jana Hanzlíková uvedla, Martina Štěpánková Štýbrová bude jmenována ředitelkou Odboru rodinné politiky a ochrany práv dětí, a popřála všem krásné Vánoce.

Přílohy zápisu

1. Prezenční listina 6. 12. 2019
2. Zápis 38. zasedání Rady 26. 11. 2018
3. Powerpointová prezentace Aktivity a plány MMR v oblasti financování bytové výstavby pro seniory

Zasedání trvalo cca 2 hodiny a 15 minut. V Praze dne 6. prosince 2019 zapsala Barbora Plíšková, tajemnice Rady, barbora.pliskova@mpsv.cz.